

ҚОНУНИ ЇУМЃУРИИ ТУЇИКИСТОН

Дар бораи сертификатсияи маҳсулот ва хизматрасонӣ

(Ахбори Маҷлиси Олии Їумҳурии Тоҷикистон соли 1996, № 23, мод. 337;
соли 2002, № 4, қисми 1, мод. 227
соли 2007, №7, мод.669)

Қонуни мазкур асосҳои сертификатсияи ҳуқуқӣ ва иқтисодии маҳсулот, кор, хизматрасонӣ ва дигар объектҳоро (минбаъд - маҳсулот) дар Їумҳурии Тоҷикистон, ҳамчунин ҳуқуқ, вазифаҳо ва масъулияти иштирокчиёни сертификатсияро муайян месозад.

ФАСЛИ I ҚОИДАҲОИ УМУМӢ

Моддаи 1. Мафҳуми умумӣ ва мақсади сертификатсия

Сертификатсияи маҳсулот (минбаъд - сертификатсия) фаъолиятест, ки мутобиқати маҳсулотро ба талаботи муқарраршуда тасдиқ менамояд.

Системаи давлатии (миллии) сертификатсия системаест, ки дар сатҳи давлатӣ амал намуда, дорои қоидаҳои худии усулу идораи гузаронидани сертификатсия мебошад.

Сертификати мутобиқат (минбаъд - сертификат) ҳуҷҷатест, ки мутобиқи қоидаҳои системаи сертификатсия барои тасдиқи мутобиқати маҳсулоти сертификатсияшуда ба талаботи санадҳои меъерӣ дода мешавад.

Аломатҳои мутобиқат - нишонаест, ки ба тартиби муқарраргардида ба қайд гирифта шудааст ва бо он мутобиқати маҳсулоти тамғадори сертификатсияшуда ба талаботи муқарраргардида тасдиқ карда мешавад.

Сертификатсия ба мақсадҳои зайл татбиқ мегардад:

ҳимояи манфиатҳои истеъмолкунандагон дар масъалаҳои беҳатари маҳсулот барои ҳаёту саломатӣ ва амвол, ҳифзи муҳити зист, мутобиқати ахборотӣ ва бо ҳам қобили табдил будани маҳсулот;

фароҳам овардани шароит барои фаъолияти корхонаю муассисаҳо, ташкилотҳо ва соҳибкорон дар бозори ягонаи моли Їумҳурии Тоҷикистон ва инчунин ҷиҳати иштирок дар ҳамкориҳои иқтисодӣ, илмию техникӣ ва тиҷорати байналхалқӣ;

мусоидат ба истеъмолкунандагон дар интиҳоби боэътибори маҳсулот;

тасдиқи нишондиҳандаҳои сифати маҳсулоте, ки истеҳсолкунанда (фурешанда) пешниҳод намудааст.

Сертификатсия метавонад дорои хусусиятҳои ҳатмӣ ва ихтиёрӣ бошад.

Моддаи 2. Қонунгузорӣ оиди сертификатсия

Муносибатҳои соҳаи сертификатсия бо ин Қонун ва санадҳои қонунгузориҳои Їумҳурии Тоҷикистон, ки мутобиқи он бароварда мешаванд, танзим мегардад.

Моддаи 3. Қарордодҳо ва мувофиқатномаҳои байналхалқӣ

Агар дар қарордодҳо ва мувофиқатномаҳои байналхалқии эътирофнамудаи Їумҳурии Тоҷикистон назар ба қонунгузориҳои Їумҳурии Тоҷикистон қоидаҳои дигари сертификатсия муқаррар шуда бошанд, он гоҳ қоидаҳои қарордодҳои байналхалқӣ истифода бурда мешаванд.

Моддаи 4. Системаи сертификатсия

Системаи сертификатсия аз тарафи мақомоти идораи давлатӣ, корхонаҳо, муассисаю ташкилотҳое, ки сертификатсия мекунанд, дар асоси қоидаҳои дар системаи мазкур муқарраршуда, тибқи ин Қонун, таъсис дода мешавад.

Сохтори ташкилии системаро инҳо созмон медиҳанд:

мақоми давлатӣ (миллӣ) оиди сертификатсия, мақомоти марказии минтақавӣ оиди сертификатсия, мақомоти сертификатсияи маҳсулот ва сифати он, лабораторияҳои (марказҳои) санҷиши корхонаҳо, муассисаҳо ва ташкилотҳо, сарфи назар аз шакли моликият, инчунин ташкилотҳои ҷамъиятӣ.

Системаи сертификатсия мутобиқи тартиби муқарраргардида бояд ба қайди давлатӣ гирифта шавад.

Моддаи 5. Салоҳиятҳои мақоми давлатӣ (миллӣ) оиди сертификатсия.

Вазифаи мақоми давлатӣ (миллӣ) оиди сертификатсия дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ба зиммаи мақомоти ваколатдори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон гузошта мешавад.

Мақомоти ваколатдори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон мутобиқи ин Қонун вазифаҳои зайлро анҷом медиҳад:

сиёсати давлатиро дар соҳаи гузаронидани сертификатсия дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон ташкил ва ҷорӣ намуда, расман дар бораи он хабар медиҳад;

дар бораи системаҳои сертификатсия ва аломатҳои мутобиқати дар Ҷумҳурии Тоҷикистон амалкунанда маълумоти расмӣ нашр менамояд ва онро мувофиқи тартиби муқарраргардида ба ташкилотҳои байналхалқӣ (минтақавӣ) оид ба сертификатсия пешниҳод мекунад;

бақайдгирии давлатии системаи сертификатсия ва аломатҳои мутобиқат, мақомоти сертификатсия, лабораторияҳои (марказҳои) санҷишро мегузаронад;

тибқи тартиби муқарраргардида таклифҳоро оиди ҳамроҳ гардидан ба системаи байналхалқии (минтақавии) сертификатсия таҳия менамояд, инчунин метавонад тибқи тартиби муқарраргардида бо ташкилотҳои байналхалқӣ (минтақавӣ) оиди эътирофи мутақобилаи натиҷаҳои сертификатсия мувофиқатномаҳо бандад;

тибқи тартиботи муқарраргардида Ҷумҳурии Тоҷикистонро дар ташкилотҳои байналхалқӣ (минтақавӣ) оиди масъалаҳои сертификатсия намояндагӣ мекунад;

ба ташкилотҳои байналхалқӣ (минтақавӣ) оиди сертификатсия дар бораи системаҳои сертификатсия ва мақомоти сертификатсияи дар кишвар амалкунанда хабар медиҳад.

ФАСЛИ II СЕРТИФИКАТСИЯИ ҲАТМӢ

Моддаи 6. Сертификатсияи ҳатмӣ

Сертификатсияи ҳатмӣ дар ҳолатҳои пешбининамудаи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ мегардад.

Ташкил ва гузаронидани корҳо оиди сертификатсияи ҳатмӣ ба зиммаи мақомоти ваколатдори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, дар баъзе ҳолатҳои пешбининамудаи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон оиди баъзе навъҳои малсулот метавонад ба зиммаи дигар мақомоти идораи давлатӣ гузошта шавад.

Шакли сертификатсияи ҳатмии маҳсулот аз тарафи мақомоти ваколатдори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон бо дарназардошти таҷрибаи мавҷудаи байналхалқӣ ва хориҷӣ сурат мегирад.

Реклама кардани маҳсулоте, ки бояд ҳатман сертификатсия шавад, вале сертификати мутобиқат надорад, манъ аст.

Моддаи 7. Иштирокчиёни сертификатсияи ҳатмӣ

Иштирокчиёни ҳатмии сертификатсия инҳо мебошанд: мақомоти ваколатдори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, дигар мақомоти идораи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки барои гузаронидани корҳои сертификатсияи ҳатмӣ салоҳият доранд, лабораторияҳои (марказҳои) санҷиш, истеҳсолкунандагони (фурешандагон, иҷрокунандагони) маҳсулот, инчунин мақомоти марказии системаи сертификатсия, ки дар ҳолатҳои зарурӣ барои ташкил ва ҳамоҳангсозии кор дар системаи сертификатсияи маҳсулоти якхела муайян карда мешаванд.

Барои гузаронидани корҳо оиди сертификатсияи ҳатмӣ иттиҳодия ва ташкилоти бақайдгирифташудаи ғайритиҷоратии шаклҳои гуногуни моликият, бо шартҳои аккредитатсияи онҳо аз ҷониби мақоми дахлдори идора, иштирок карда метавонанд.

Моддаи 8. Ҳуқуқҳои мақомоти идораи давлатӣ

Мақомоти ваколатдори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар мақомоти идораи давлатӣ, ки мутобиқи санадҳои қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ба зиммаи онҳо, дар доираи салоҳияташон, ташкил ва гузаронидани корҳои сертификатсияи ҳатмӣ гузошта шудааст, чунин ҳуқуқҳо доранд:

системаи сертификатсияи маҳсулоти якхеларо таъсис дода, қоидаҳои тартиб ва идораи гузаронидани сертификатсияро дар ин системаҳо муқаррар менамоянд;

усули интихоби тарзи тасдиқи мутобиқати маҳсулотро ба талаботи санадҳои меъёрӣ (навъи сертификатсия) муайян месозанд;

мақомоти марказии системаи сертификатсияро муайян менамоянд;
мақомоти сертификатсия ва лабораторияҳои (марказҳои) санҷиширо аккредитатсия намуда, ба онҳо иҷозат медиҳанд, ки корҳои муайянеро анҷом диҳанд;
феҳристи давлатии иштирокчиён ва объектҳои сертификатсияро тартиб медиҳанд;
қоидаҳои эътирофи сертификатсияҳои хориҷӣ, аломатҳои мутобиқат ва натиҷаи санҷиширо муқаррар менамоянд;

тартиби аккредитатсияро муқаррар менамоянд;

назорати давлатиро амалӣ намуда, тартиби назорати инспексиониро дар мавриди риояи қоидаҳои сертификатсия ва маҳсулоти сертификатсияшуда муайян мекунад;
арзу шикоятҳоро оиди масъалаҳои сертификатсия баррасӣ мекунад;
барои истифодаи аломати мутобиқат сертификат медиҳад.

Моддаи 9. Вазифаҳои мақомоти марказӣ ва минтақавӣ оиди сертификатсия

Мақомоти марказӣ ва минтақавӣ оиди сертификатсия:
дар системаи сертификатсияи таҳти роҳбарияшон қарордошта, корҳоро ташкил ва ҷамоҳанг месозанд, қоидаҳои тартибу идораро муайян менамоянд;

арзу шикояти аризадиҳандагонро оиди фаъолияти мақомоти сертификатсия, лабораторияҳои (марказҳои) санҷиш мавриди баррасӣ қарор медиҳанд.

Моддаи 10. Вазифаҳои мақоми сертификатсия

Мақоми сертификатсия:
маҳсулотро сертификатсия мекунад ва барои истифодаи аломати мутобиқат сертификатсия медиҳад;
амали сертификатҳои додасударо бозмедорад ё аз эътибор соқит мекунад;
ба аризадиҳанда, мутобиқи дархости ӯ, дар доираи салоҳияти худ маълумоти зарурӣ медиҳад.

Моддаи 11. Вазифаҳои лабораторияи (марказӣ) санҷиш

Лабораторияи (марказӣ) санҷиш, ки мутобиқи тартиби муайяннамудаи сертификатсияи дахлдор аккредитатсия шудааст, маҳсулоти мушаххасро месанҷад ва ё намудҳои мушаххаси санҷиширо анҷом медиҳад ва ба мақсади сертификатсия протоколҳои санҷиширо тартиб медиҳад.

Моддаи 12. Вазифаҳои истеҳсолкунандагон (фурешандагон, иҷрокунандагон)

Истеҳсолкунандагони (фурешандагон, иҷрокунандагон) маҳсулоте, ки бояд ҳатман сертификатсия карда шавад, вазифадоранд:

маҳсулотро танҳо дар сурати мавҷуд будани сертификати аз тарафи мақоми салоҳиятдор додасуда ва ё эътирофгардида метавонанд ба фуреш расонанд;

мутобиқати маҳсулотро ба талаботи санадҳои меъёрӣ, ки аз реи онҳо сертификатсия сурат гирифтааст ва мувофиқати аломати онро ба аломати мутобиқат таъмин намоянд;

ба санадҳои пашниҳодкунандаи мол оиди сертификатсия маълумот дода, ба истеъмолкунандагон расонидани ин маълумотро таъмин намоянд;

агар маҳсулоти сертификатсияшуда ба санадҳои меъёрӣ мутобиқ набошад, дар ҳолати гузаштани меҳлати амали сертификати мутобиқат ё дар ҳолате, ки амали сертификат бо қарори мақомоти сертификат боздошта шудааст ё бекор карда шудааст, фурешчи чунин маҳсулотро боздоранд ва ё қатъ намоянд;

ба шахсони соҳибмансаб ва мақомоте, ки сертификатсияи ҳатмии маҳсулот ва тафтиши маҳсулоти сертификатсияшударо ба ӯҳда доранд, барои иҷрои бемамониати вазифаҳояшон шароит фароҳам оваранд;

мақомоти сертификатсияро оиди тағйироте, ки ба санадҳои техникӣ ва ё ҷараёни технологияи истеҳсолоти маҳсулоти сертификатсияшуда ворид гардидаанд, огоҳ созанд.

Моддаи 13. Шартҳои воридоти маҳсулот

Дар шартҳои қарордодҳои (шартномаҳои) ба Ҷумҳурии Тоҷикистон ворид намудани маҳсулоте, ки бояд ҳатман сертификатсия шавад, бояд мавҷудияти сертификат ва аломати мутобиқат, ки мувофиқати онро ба талаботи муқарраргардида тасдиқ

менамояд, пешбинӣ карда шавад.

Ин сертификатҳо бояд аз тарафи мақоми ба ин салоҳиятдори Ҷумҳурии Тоҷикистон дода ё эътироф карда шаванд.

Сертификатҳо ва ё санаҳо дар бораи эътироф кардани сертификатҳо якҷоя бо декларатсияи гумрукии мол ба мақомоти гумрукӣ пешниҳод гардида, барои ба қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон ворид намудани маҳсулот санади зарурӣ ба шумор мераванд.

Мақомоти назорати гумрукӣ дар сурати мавҷуд набудани санади тасдиқкунандаи бехатарии маҳсулоти воридотӣ, воридоти онро то ҳаллу фасл гардидани масъалаи гузаронидани сертификатсия ва ё эътирофи сертификати хориҷӣ манъ намуда, дар ин маврид мақомоти ваколатдори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон огоҳ месозанд.

Моддаи 14. Назорати давлатии риояи қоидаҳои сертификатсияи ҳатмӣ ва маҳсулоти сертификатсияшуда

Назорати давлатӣ барои риояи қоидаҳои сертификатсияи ҳатмӣ ва маҳсулоти сертификатсияшудаи онҳо аз ҷониби истеҳсолкунандагон (фурешандагон, иҷрокунандагон), лабораторияҳои (марказҳои) санҷишӣ ва мақомоти сертификатсия аз тарафи мақомоти ваколатдори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, ё дигар мақомоти идораи махсуси салоҳиятдори давлатӣ, дар доираи салоҳияташ, анҷом дода мешавад.

Моддаи 15. Маблағгузорӣ барои кори сертификатсия ва контролу назорати давлатӣ

Маблағгузори ҳатмии давлатӣ бояд барои корҳои зайл карда шавад:

таҳияи пешгеии инкишофи сертификатсия, қоида ва тавсияҳо оиди татбиқи он; таъмини маълумоти расмӣ дар соҳаи сертификатсия;

иштирок дар фаъолияти ташкилотҳои байналхалқӣ (минтақавӣ) оид ба сертификатсия ва корбарӣ бо мақомоти миллии хориҷӣ оиди сертификатсия;

таҳия (ё) ва иштирок дар таҳияи санадҳои байналхалқӣ (минтақавӣ) оиди сертификатсия;

контролу назорати давлатӣ кардан ба риояи қоидаҳои сертификатсия ва маҳсулоти сертификатсияшуда;

тартиб додани феҳрасти давлатӣ оиди сертификатсия, аккредитатсия ва ҳифзи бойгонии материалҳо;

пардохти пули корҳои оид ба сертификатсияи ҳатмии маҳсулоти мушаххас аз ҷониби аризадиҳанда ба тартибе анҷом дода мешавад, ки мақомоти ваколатдори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон бо ризояти Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар кардааст.

Маблағе, ки аризадиҳанда барои сертификатсияи ҳатмӣ ва аккредитатсия сарф кардааст, ба арзиши маҳсулот зам мегардад.

ФАСЛИ III СЕРТИФИКАТСИЯИ ИХТИЁРӢ

Моддаи 16. Сертификатсияи ихтиёрӣ

Маҳсулоте, ки мутобиқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон мавриди сертификатсияи ҳатмӣ қарор намегирад, бо ташаббуси шахсони ҳуқуқӣ ва шахрвандон дар асоси қарордоди байни аризадиҳанда ва мақоми оид ба сертификатсия метавонад мавриди сертификатсияи ихтиёрӣ қарор гирад.

Моддаи 17. Ташкили сертификатсияи ихтиёрӣ

Сертификатсияи ихтиёриро ҳар шахси ҳуқуқие, ки вазифаи мақоми сертификатсияи ихтиёриро ба еҳда гирифтааст ва дар мақомоти ваколатдори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тибқи тартиби муқарраргардида системаи сертификатсияро аз қайд гузаронидааст, ҳақ дорад амалӣ намояд.

Дар сурати риояи шартҳои зикргардида сертификатсияи ихтиёриро мақомоти сертификатсияи ҳатмӣ низ ҳақ доранд анҷом диҳанд.

Моддаи 18. Ҳуқуқи аризадиҳанда

Ҳангоми бастанӣ қарордод барои гузаронидани сертификатсияи ихтиёрӣ

аризадиҳанда ҳақ дорад аз мақоми оид ба сертификатсия дар хусуси қоидаҳои сертификатсияи маҳсулот маълумот гирад ва ҳамчунин шакли сертификатсияро муайян намояд.

ФАСЛИ IV ҶАВОБГАРӢ БАРОИ ВАЙРОН КАРДАНИ ҚОИДАҲОИ ҚОНУНИ МАЗКУР

Моддаи 19. Ҷавобгариҳои қиноӣ, маъмуриӣ ё гражданию ҳуқуқӣ

Ашхоси ҳуқуқӣ ва воқеӣ, инчунин мақомоти идораи давлатие, ки барои вайрон намудани қоидаҳои сертификатсияи ҳатмӣ гунаҳкоранд, мутобиқи қонунгузориҳои ҷорӣ ба ҷавобгариҳои қиноӣ, маъмуриӣ ва гражданию ҳуқуқӣ кашида мешаванд.

**Президенти
Ҷумҳурии Тоҷикистон
РАҲМОНОВ**

**ш. Душанабе 13 декабри соли 1996
№ 313**

Э.

ҚАРОРИ МАҶЛИСИ ОЛИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

**Оид ба тартиби мавриди амал қарор додани Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон
«Дар бораи сертификатсияи маҳсулот ва хизматрасонӣ»**

(Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон соли 1996, №23, мод. 338)

Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон **қарор мекунад:**

1. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи сертификатсияи маҳсулот ва хизматрасонӣ» аз рези нашр шуданаш мавриди амал қарор дода шавад.

2. Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон:

бинобар қабули Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи сертификатсияи маҳсулот ва хизматрасонӣ» дар сурати зарурат оид ба даровардани тағйироту иловаҳо ба санадҳои қонунгузорӣ мувофиқи тартиби муқарраргардида тақлифҳо пешниҳод намояд;

Қарору амрҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Қонуни мазкур мутобиқ гардонида шаванд.

Раиси Маҷлиси Олии

Ҷумҳурии Тоҷикистон
ш. Душанбе 13 декабри соли 1996
№314

С. РАҶАБОВ